

Віблій П.І.
к.е.н., доцент
Лащик І.І.
к.е.н., старший викладач
Гузар В.І.
студент

Національний університет «Львівська політехніка»

АНАЛІЗУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙ В БАНКІВСЬКІ ДЕПОЗИТИ

При сьогоднішній економічній ситуації в Україні, населення повинно задумуватись куди вкладати свої заощадження, аби не втратити їх, або ж не дати інфляції національної валюти їх “з’їсти”. На нашу думку, ця тема зараз досить актуальна. Тому у дослідженні висвітлено плюси і мінуси деяких фінансових інструментів.

Наразі, експерти традиційно говорять про такі інструменти вкладення грошей фізичними особами: банківські депозити, облігації внутрішньої державної позики, нерухомість, дорогоцінні метали, акції українських та іноземних компаній, криптовалюта та іноземна валюта. Також варто не забувати про диверсифікацію, базове правило для всіх типів інвесторів (консерваторів та агресивних). Це правило не залежить і від стану глобальної економіки. Хоча є практичні рекомендації відносно того, що в періоди спаду економіки варто надавати перевагу більш безпечним активам (депозити, боргові інструменти), а в періоди підйому економіки доречнішим буде інвестування в більш ризикові активи (наприклад венчурні фонди чи акції).

Оскільки ситуацію з економікою нашої країни важко назвати зростаючою, я хотів би описати доцільність вкладень в консервативні інструменти. Це добре відомі українцям банківські депозити і ОВДП. Останнім часом саме державні боргові зобов’язання швидкими темпами набирають популярність і довіру з сторони резидентів і нерезидентів України.

Звичайні всім відомі банківські депозити один з найпростіших фінансових інструментів для пересічного громадянина. Основною перевагою є їх простота, зрозумілість та доступність. Цей інструмент не вимагає від особи спеціальних знань і наявності великих заощаджень. Депозити – це популярний спосіб зберігання і примноження капіталу. Якщо ж людина вже має певний досвід в інвестуванні, базові знання в цій галузі і достатній розмір капіталу то можна спробувати свої сили і витримку в ОВДП.

Проте в силу певних обставин, а саме: низький рівень доходів, недовіра до державної влади, невисокий рівень фінансової грамотності, нерозуміння потреби вкладати вільні кошти в національну економіку громадяни України не хочуть зайвий раз вступати у грошові відносини з державним апаратом, у тому числі інвестувати в ОВДП. Тому банківські депозити були і залишаються чи не єдиною альтернативою для збереження і мінімального примноження своїх заощаджень. До того ж, зараз макроекономічна ситуація така, що і депозити можуть забезпечити непогану дохідність, особливо вклади в національній валюті.

На рис. 1 наведено український індекс ставок за депозитами фізичних осіб на періоди 3, 6, 9 і 12 місяців, у відсотках річних в різних валютах. Як бачимо, даний показник для вкладів терміном 12 місяців становить [1]:

В гривні – 16,11% річних, при інфляції за 2018 рік 9,8% [2];

В доларах США – 3,76% річних, при інфляції за 2018 рік 1,91% [3];

В євро – 2,45% річних, при інфляції за 2018 рік 1,66% [4].

В даному випадку поправка на інфляцію є ключовим фактором для коректного підрахунку реальної дохідності. Адже через низький рівень фінансової грамотності, багато хто зберігає заощадження в готівкових доларах і євро, щоб захистити свої накопичення від інфляції, навіть не задумуючись про те, що ці валюти також знецінюються в часі.

Отож, з наведених вище даних, можна зрозуміти що реальна прибутковість вкладів у євро менша за 1% річних. Це вкрай низький показник, якщо брати до уваги те що ці кошти на рік попросту заморожуються, для громадянина вигідніше буде тримати ці кошти “під матрацом”, чи наприклад скористатись безвізом.

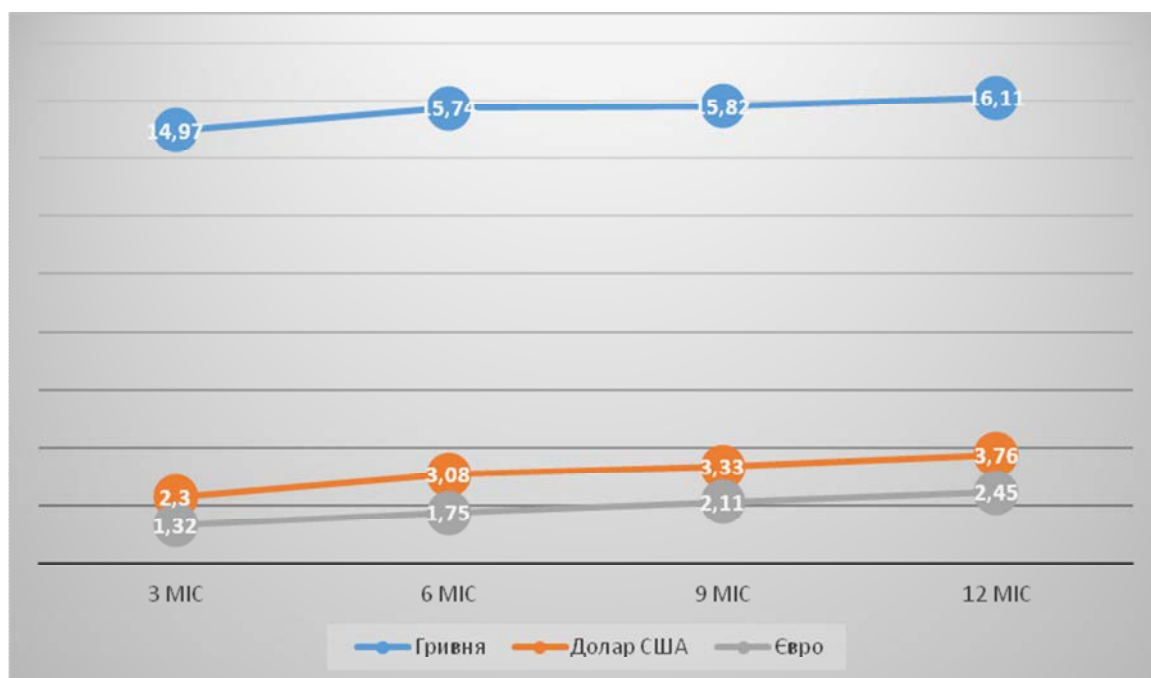

Рис. 1. Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб станом на 10.01.2019 р.

З долларом ситуація не надто відрізняється. Вклад на 12 місяців у цій валюті дасть реальної дохідності трохи менше 2%. І, як на мене, це також дуже мало, особливо знаючи що і з цього і так мізерного прибутку, держава забере ще 19,5% собі (18% податку на доходи фізичних осіб і 1,5% військового збору).

І за таких обставин гривневі вклади виглядають досить привабливими. Їх реальна дохідність за 12 місяців становить 6-6,5%. Дохід по них також оподатковується, але в цьому випадку людині залишиться хоча б щось. А беручи до уваги невелике, але все ж зміцнення курсу гривні в 2018 році депозити стають хорошою альтернативою іншим інструментам. Перевагою також є більша ліквідність відносно, наприклад, дорогоцінних металів та нерухомості.

Тому, як на мене, зараз пересічному громадянину, без спеціальних знань і вмінь, а також з невеликою сумою вільних коштів оптимальним буде оформити депозит у гривні. Нагадаю, що вклади сумою до 200 тис. грн. застраховані Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, а в Ощадбанку гарантовано повернення будь якої суми депозиту. Також варто відповідально підійти до вибору банку, якому збираєтесь довірити свої заощадження, проаналізувати рейтинг надійності та стійкості. За таких обставин вклад у гривнях стає чудовим першим кроком для інвесторів-початківців, і надійним засобом для збереження і примноження своїх грошей для громадян України.

1. Інвестпортфель – 2019: куди буде вигідно вкладати гроші. URL: <https://ukr.segodnya.ua/economics/finance/investportfel-2019-kuda-budet-vygodno-vkladyvat-dengi-1205789.html>.
2. Індекс інфляції. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/2018>.
3. Рівень інфляції в США в 2018 році. URL: <https://www.statbureau.org/ru/united-states/inflation>.
4. Рівень інфляції в ЄС в 2018 році. URL: <https://www.statbureau.org/ru/european-union/inflation>.